

Formació virtual introductòria al sistema de protecció a la infància i adolescència

Durada: 16h (12h on line, 4h treball personal).

Eix 1: 19 i 22 d'abril, de 9.00 a 10.30 h

Eix 2: 26 i 29 d'abril, de 18.00 a 19.30 h

Eix 3: 3 i 6 de maig, de 9.00 a 10.30 h

Eix 4: 11 i 14 de maig, de 9.00 a 10.30 h

Aquest curs organitzat pel Col·lectiu de Protecció a la Infància i Adolescència del CEESC, pretén aportar una formació pràctica i específica pels educadores i educadors socials que s'inicien en el sistema de protecció a la infància i adolescència de Catalunya (CRAE i EAIA), davant de la complexitat que representa l'abordatge de les situacions professionals en els seus primers anys d'exercici professional, ajudant-los a ajustar les seves expectatives amb el lloc de treball.

Des d'una metodologia eminentment pràctica i aplicable, i de la mà de diferents experts amb una àmplia trajectòria professional, es coneixeran els principals aspectes a tenir en compte per a una adequada realització de les seves funcions. Aquests aspectes es poden classificar segons els següents àmbits d'aplicació:

- **Àmbit jurídic:** s'aprendrà a interpretar i aplicar les diferents normatives internacionals, europees i catalanes en protecció dels infants; es donaran a conèixer els drets i llibertats que tenen aquests infants de decidir sobre la seva situació i, especialment, es veurà com el dret a ser escoltat és bàsic per tal que el menor d'edat pugui exercir els seus drets.
- **Àmbit residencial:** es treballaran les funcions de les educadores i educadors socials dins dels centres residencials, veient quins són els documents que es trobaran en el seu dia a dia, la seva importància i la gestió de cadascun d'ells. Es presentaran els conflictes més comuns amb els quals el professional es pot trobar, tant pel que representa la confrontació de les expectatives del lloc de treball amb la realitat professional, com pels propis de la pràctica professional, i es donaran eines per gestionar-ho des de diferents perspectives educatives, a fi d'entendre i gestionar les emocions negatives que aquestes situacions els puguin generar i que poden influir en l'acció educativa que es porta a terme.

- **Àmbit EAIA:** pretén donar una visió general del que és i què fa el servei EAIA facilitant el marc d'actuació d'aquest servei en relació amb el context residencial. Es mostraran les funcions principals atribuïdes a l'educador/a social de l'EAIA. Es destacaran algunes de les eines de treball bàsiques, i es treballarà a través de casos pràctics on apareixeran aspectes resolts i d'altres per reflexionar.
- **Àmbit educatiu (accions basades en evidències):** s'exposaran aquelles experiències reconegudes a nivell internacional que han demostrat tenir impacte social, científic i polític amb infants i adolescents tutelats. Es presentaran les evidències que mostren com millorar les vides dels infants i adolescents en situació de tutelats, per així realitzar unes intervencions de major qualitat en els centres de protecció.

En tots els mòduls del curs es plantejaran casos pràctics que proporcionin elements de reflexió i de millora per la pràctica professional i alguns reptes.

A CÀRREC DE:

Irene Fernández Juncosa, economista i educadora social (col·legiada 10370), és docent en el Grau d'Educació Social i Treball Social de la Facultat Pere Tarrés i està realitzant el doctorat en l'àmbit de la protecció a la infància a la Universitat Ramon Llull.

Regina Gairal Casadó, educadora social i pedagoga. Doctora en Educació per la Universitat de Girona i professora i investigadora a la Universitat Rovira i Virgili. La seva línia d'investigació fa incidència en l'educació, la inclusió acadèmica, la cohesió social i el benestar personal dels grups vulnerables, centrant-se en infància i adolescència tutelada. Ha treballat com a educadora social en CRAE i actualment és voluntària en un d'ells aplicant-hi actuacions educatives d'èxit.

Albert Parés Casanova, advocat social i president de l'Associació Noves Vies. Des de l'any 2009 porta la defensa jurídica davant instàncies judicials de menors estrangers. Formador en temes de drets dels menors estrangers.

Juane Pérez, educador infantil, diplomad en Educació Social i Màster en Infància i Adolescència. Experiència en el món del lleure i actualment treballa en un CRAE amb infants i adolescents.

Pau Romeo, educador social (col·legiat 8301). Experiència professional en infància i adolescència en recurs residencial.

Neus Morón, integradora i educadora social. Experiència amb gent gran, salut mental i en infància i adolescència dins l'àmbit residencial.

Sandra Hernández, educadora social i psicopedagoga, Postgrau En Intervenció Sistèmica en Violències Familiars. Educadora en EAIA des de fa 10 anys amb àmplia experiència en CRAE i CA. Col·labora amb grups de recerca en infància i joventut, GRISIJ (UB) i Grup Liberi (UdG).

Marisol Zuil, educadora social (col·legiada 258), postgraduada en Artteràpia per la Universitat de Girona. Amb una extensa experiència en animació sociocultural, serveis socials bàsics i especialitzats.

PERSONES DESTINATÀRIES

Curs introductori per a educadores i educadors socials que s'han incorporat recentment en algun servei o centre de protecció a la infància i adolescència.

OBJECTIUS

- Conèixer intervencions reconegudes a nivell internacional amb infància i adolescència tutelada.
- Donar eines per resoldre els dubtes jurídics dins del quotidià i conèixer els drets dels infants i adolescents des d'un vessant pràctic.
- Conèixer la normativa catalana, espanyola, europea i internacional sobre els drets dels infants i adolescents. I com aplicar-los a casos concrets.
- Conèixer els serveis i centres del sistema de protecció a la infància, les funcions de l'educador/a social dins d'un CRAE i un EAIA i els documents amb els quals es treballa. Reflexionar sobre les pròpies expectatives i donar eines per resoldre d'intervenció socioeducativa i per resoldre conflictes dins del quotidià.
- Donar estratègies per a la cura dels professionals.

CONTINGUTS

Sessions	Dates	Continguts formatius	Durada	Formadores/rs
Introducció	19/4/2021	Infància i adolescència tutelada, situació actual i presentació de la formació	20'	Irene Fernández
Eix 1				
1.1	19/4/2021	Drets dels infants I. Aplicació pràctica En especial, dret a ser escoltat. Persones menors estrangeres.	90'	Albert Parés
1.2	22/4/2021	Conèixer el marc legal. Atendre les possibilitats de la xarxa social per l'entrada i la sortida dels infants/adolescents al Sistema de Protecció.	90'	
Eix 2				
2.1	26/4/2021	L'organització d'un EAIA. Les reunions d'equip i la supervisió. Situat la funció de l'educador en l'equip multidisciplinari. Circuits d'entrada, derivació i tancament dels casos. Diferenciar el medi de la intervenció educativa i les seves possibilitats. Perfils dels casos. Casos pràctics.	90'	Marisol Zuñil Sandra Hernández
2.2	29/4/2021	Aspectes metodològics i adequar-los al moment. Exemplificar el vincle educatiu. Objectivar els indicadors de risc i els factors de protecció i la seva aplicació. Buscar l'escolta activa, atendre el poder de la paraula i les projeccions que es fan als infants/adolescents i les seves famílies. El pla de treball i la seva negociació. L'acompanyament educatiu. La participació dels infants/adolescents i les seves famílies en el seu procés pel seu propi empoderament. El treball en xarxa amb els serveis educatius, de salut, socials i l'entorn. Casos pràctics	90'	

Eix 3				
3.1	3/5/2021	Realitat vs oficialitat, funcions de l'educador i documents amb els quals hi treballa.	80'	Juane Pérez Pau Romeo
3.2	6/5/2021	Gestió emocional, resolució i gestió de conflictes.	100'	Neus Moron
Eix 4				
4.1	11/5/2021	Es crearà una presentació on la ponent presentarà el marc teòric i plantejarà les evidències que mostren com transformar les vides dels infants i adolescents tutelats per potenciar un futur exitós. S'obrirà torn de paraules als assistents a la sessió per promoure el debat de la sessió, atendre comentaris i resoldre possibles dubtes.	90'	Regina Gairal
4.2	14/5/2021	Es crearà una presentació on la ponent presentarà experiències d'èxit avalades científicament. Aquestes experiències són extrapolables a altres centres residencials d'acció educativa i per tant tots els educadors/es podran conèixer-les i aplicar-les en el seu centre (30'). Prèvia a la lectura individual, es realitzarà a la sessió una Tertúlia Pedagògica Dialògica amb els articles recomanats. Es proposen dos articles científics de màxim nivell per dialogar-los durant l'última part de l'eix. Aquest espai servirà per acabar d'aclarir possibles dubtes i qüestions, i dialogar i compartir comentaris dels dos articles llegits prèviament a la sessió de Tertúlia Pedagògica Dialògica (60').	90'	

METODOLOGIA

Es combinarà la teoria (normatives, principis i drets) amb el debat (entre formadores, formadors i alumnat) i els casos pràctics (proposats pels ponents i de propis extrets dels llocs de treball de l'alumnat, si s'escau).

Finalment s'acreditarà el curs amb un qüestionari que serà valorat sobre els continguts estudiats.

BIBLIOGRAFIA

Comité d'experts en formació en recursos en l'àmbit de Serveis Socials (2005). Perfil professional. Educador/a socials dels serveis de centres residencials d'acció educativa i centres d'acolliment. Departament de Benestar Social i Família.

Flecha, R. (2015). *Successful Educational Action for Inclusion and Social Cohesion in Europe*. Springer Publishing Company.

Gairal, R., Garcia, C., Novo, M.T., & Salvadó, Z. (2019). Out of school learning scientific workshops: Stimulating institutionalized Adolescents' educational aspirations. *Children and Youth Services Review*, 103, 116-126. doi: 10.3389/feduc.2019.00009

Garcia, C., Gairal, R., Munté, A., Plaja, T. (2018). Dialogic literary gatherings and out-of-home child care: Creation of new meanings through classic literature. *Child & Family Social Work*, 23(1), 62-70. doi: 10.1111/cfs.12384.

Guia de bones pràctiques per a centres del Sistema de protecció a la infància i l'adolescència. (Col·lecció Infància i Adolescència ; 8)

León-Jiménez, S.; Villarejo-Carballido, B.; López de Aguilera, G.; Puigvert, L. (2020). Propelling Children's Empathy and Friendship. *Sustainability*, 12(18), 7288. <https://doi.org/10.3390/su12187288>

Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (DOGC núm. 5641, de 2.6.2010, pàg. 42475)

Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. Decret 202/2009 dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials. – (Quaderns de legislació ; 90).

López de Aguilera, G.; Torras-Gómez, E.; García-Carrión, R. & Flecha, R. (2020) The emergence of the language of desire toward nonviolent relationships during the dialogic literary gatherings, *Language and Education*, DOI: 10.1080/09500782.2020.1801715

Rodríguez Rodríguez, Julio. El projecte d'acció tutorial als CRAE. Revista 20 CEESC.

RES, Revista de Educación Social, es una publicación digital editada por el Consejo General de Colegios Oficiales de Educadoras y Educadores Sociales (CGCEES).

Salceda, M.; Vidu, A.; Aubert, A.; Roca, E. (2020). Dialogic Feminist Gatherings: Impact of the Preventive Socialization of Gender-Based Violence on Adolescent Girls in Out-of-Home Care. *Social Sciences*, 9(8), 138;

<https://doi.org/10.3390/socsci9080138>

“Educador a l’EAlA”. Setembre 2006- 07. Ajuntament de Barcelona

“Educador a l’EAlA”. 2014. Ajuntament de Barcelona

Juventench Pastra, J.; Pomés Juncosa, M.; Pujol Portell, E. (2015). “Quan el treball amb famílies esdevé una oportunitat”. *Educació Social. Revista d’Intervenció Socioeducativa*, 60, p. 44-58

Rodrigo, Mª José; Márquez, Mª Luisa ,Martín, Juan Carlos. (2011). “Buenas prácticas profesionales para el apoyo a la parentalidad positiva” FEMP.

ORDRE BSF/331/2013, de 18 de desembre, per la qual s’aproven les llistes d’indicadors i factors de protecció dels infants i adolescents

Winnicott. (1994) “Conozca a su niño. Psicología de las primeras relaciones entre el niño y su familia.” Barcelona. Editorial Paidós.